

УДК 159.9

DOI: [https://doi.org/10.17721/BPSY.2024.2\(20\)](https://doi.org/10.17721/BPSY.2024.2(20))

Наведено результати теоретичних, прикладних і науково-експериментальних досліджень з актуальних питань психології.

Для науковців, викладачів, практичних психологів, студентів.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР	Данилюк Іван, д-р психол. наук, проф., чл.-кор. НАПН України (Україна)
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ	Александров Денис, д-р психол. наук, проф. (Україна); Боскі Павло, д-р психол. наук, проф. (Польща); Коваленко Алла, д-р психол. наук, проф. (Україна); Крупельницька Людмила, д-р психол. наук, доц. (Україна); Мілютіна Катерина, д-р психол. наук, проф. (Україна); Міляєва Валерія, д-р психол. наук, проф. (Україна); Пашенко Світлана, канд. пед. наук, доц. (Україна); Предко Денис, канд. філос. наук, асист. (відп. ред.) (Україна); Радзевичене Людмила, д-р соц. наук, проф. (Литва); Стазі Леандро Луїджі Ді, д-р психол. наук, проф. (Іспанія); Траверсе Тетяна, д-р психол. наук, проф. (заст. голов. ред.) (Україна); Трофімов Андрій, канд. психол. наук, доц. (Україна); Шабус Мануель, д-р психол. наук, проф. (Австрія); Яблонська Тетяна, д-р психол. наук, проф. (Україна); Ягіяєв Ілля, канд. психол. наук, доц. (Україна)
Адреса редколегії	факультет психології просп. Академіка Глушкова, 2 а, м. Київ, 03680 ☎ (38044) 521 35 09, 522 16 48, 526 05 31 e-mail: psychology.bulletin@knu.ua web: https://psy.knu.ua/
Затверджено	вченою радою факультету психології 26.12.24 (протокол № 8)
Зареєстровано	Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення Рішення № 1089 від 28.03.24 Ідентифікатор друкованого медіа: R30-03795
Атестовано	Міністерством освіти і науки України (категорія Б) Наказ № 886 від 02.07.20
Індексування	Index Copernicus, OAJI, OUCI, Research Bib, DOAJ
Засновник та видавець	Київський національний університет імені Тараса Шевченка Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет" Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1103 від 31.10.02
Адреса видавця	ВПЦ "Київський університет" б-р Тараса Шевченка, 14, м. Київ, 01601 ☎ (38044) 239 32 22, 239 31 58, 239 31 28 e-mail: vpc@knu.ua

ЗМІСТ

СЛЮСАРЕВСЬКИЙ Микола Особливості змісту та тенденції динаміки суспільних уявлень про війну і перемогу	5
АБРАМОВ Володимир Концептуалізація явища ментальної моделі світу в когнітивно-поведінковій та наративній психотерапії	14
АЛЕКСІНА Надія, ГЕРАСИМЕНКО Ольга, ЛАВРИНЕНКО Денис, САВЧЕНКО Олена, ЗАРУБІН Ілля Короткий опитувальник психосоціального функціонування (B-IPF): українськомовна адаптація та психометрична оцінка	19
ВАСИЛЬЧЕНКО Ольга, КОНЕВ Олександр Аналіз типів прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб	27
ВЕБЕРОВА Анна Релігія та ритуали як копінг-стратегії під час війни	31
ВОЛИНЕЦЬ Володимир Нейрональні основи людської агресії: систематичний огляд біологічно зумовлених підходів до агресії у 2010–2024 роках	36
ДАНИЛЮК Іван, ЛИТВИН Сергій, ЯГІЯЄВ Ілля, КУРАПОВ Антон, МАЛИШЕВА Каріне, ЛЬОШЕНКО Олександра Роль локусу контролю здоров'я, епістемічних переконань, переконань щодо вакцинації, цинізму – ворожості та хемофобії у прийнятті рішень щодо вакцинації себе та дітей	43
КИРИЛЕНКО Таїса, ГОРБИК Іван Душпастирська робота військового капелана у Збройних силах України як психологічний супровід військовослужбовця: зміст та особливості	51
КИРИЧУК Валерій, РУДЕНКО Сергій Вплив психологічних особливостей особистості на формування здоров'я дітей шкільного віку в освітньому процесі	56
КЛИМЕНКО Ірина, МАКСИМОВА Олена Психологічні особливості взаємозв'язку музики з емоційними станами особистості в умовах війни	63
МАТЯШ-ЗАЯЦ Людмила, НОСОВА Олена Вплив травматичного досвіду на соціалізацію особистості юнацького віку	68
МИКОЛАЙЧУК Олена Гіпотетична модель професійного вигорання військовослужбовців Збройних сил України	75
ПАСІЧНЯК Руслана Вплив характеристик дитини з розладом аутистичного спектра на психологічне благополуччя батьків	81
СІРОХА Лілія, ПРОКОПОВИЧ Євгеній, РЯБЧИЧ Ярослав Реінтерпретація травматичного досвіду: концепція посттравматичного зростання	87
ПРЕДКО Денис, ЛЕВЧЕНКО Юлія Життєві віхи та психологічні візії Івана Четверикова	92
ТРАВЕРСЕ Тетяна, КОЛУПАСЬ Борис Психологічні особливості мотивації альтруїстичної поведінки в контексті транзактного аналізу	97
СПРАВЦЕВА Катерина Психологічні аспекти безпеки та приватності в цифровому середовищі	104
ХАРИТИНСЬКИЙ Андрій Технології психологічного супроводу суб'єктивного благополуччя військовослужбовців	110
ЧОРНА Лідія Соціально-психологічна модель психологічної просвіти населення, що переживає травму війни	117

УДК 159.923.2:316.647.8-055.3-055.62
DOI: [https://doi.org/10.17721/BPSY.2024.2\(20\).4](https://doi.org/10.17721/BPSY.2024.2(20).4)

Ольга ВАСИЛЬЧЕНКО, д-р психол. наук, доц.
ORCID ID: 0000-0002-2502-8072
e-mail: olgavm@krok.edu.ua
ВНЗ "Університет економіки та права" КРОК", Київ, Україна

Олександр КОНЕВ, асп.
ORCID ID: 0000-0001-8359-0250
e-mail: konev.pr@gmail.com
ВНЗ "Університет економіки та права" КРОК", Київ, Україна

АНАЛІЗ ТИПІВ ПРИВ'ЯЗАНОСТІ СЕРЕД ЛГБТІК ОСІБ

Наголошено, що аналіз типів прихильності серед ЛГБТІК-осіб є важливим, оскільки ця група часто стикається з додатковими викликами, такими як дискримінація, інтерналізована гомофобія та соціальна ізоляція. Ці фактори можуть призводити до впливу на формування типів прив'язаності та загальний психічний стан. Дослідження у цій сфері сприяють розроблянню ефективних психотерапевтичних підходів, спрямованих на підтримку ЛГБТІК-спільноти. Метою дослідження є аналіз типів прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб для визначення їх впливу на психічне здоров'я та міжособистісні стосунки. Стаття базується на систематичному огляді літератури.

Виявлено, що типи прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб значно відрізняються від типів прив'язаності серед гетеросексуальних осіб через специфічні соціальні та психологічні фактори. Взаємини між однолітками серед сексуальних меншин впливають на їхнє благополуччя, а також на формування типів прив'язаності. Зокрема, у гомосексуальних чоловіків типи прив'язаності мають значний вплив на якість інтимних стосунків, що підкреслює важливість надійного типу прив'язаності для задовільного міжособистісного життя.

На підставі аналізу наукової літератури встановлено, що типи прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб формуються під впливом стресу меншин, дискримінації, соціальної підтримки та міжособистісних взаємодій. Ці фактори можуть призводити до розвитку ненадійних типів прив'язаності, що негативно впливає на психічне здоров'я та якість життя ЛГБТІК-осіб. Важливим є розуміння, що меншинний стрес та дискримінація створюють додаткові бар'єри на шляху до формування здорових міжособистісних відносин і довіри до інших.

Розкрито, що практичне значення дослідження полягає у необхідності розробити програми підтримки для ЛГБТІК-осіб, спрямованих на зміцнення надійного типу прив'язаності. Такі програми повинні включати індивідуальні психотерапевтичні втручання, орієнтовані на подолання впливу дискримінації та меншинного стресу, а також групові терапевтичні сесії, що надають можливість підтримки та обміну досвідом серед ЛГБТІК-осіб.

Обґрунтовано, що перспективи подальших досліджень включають визначення ефективних методик для зменшення негативного впливу дискримінації та розвитку надійної прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб. Це охоплює як індивідуальні, так і групові психотерапевтичні втручання, що забезпечують емоційну підтримку, розвиток навичок саморегуляції та підвищення самооцінки.

К л ю ч о в і с л о в а : прив'язаність, ЛГБТІК, стосунки, гомофобія, сексуальна орієнтація.

Вступ

Актуальність дослідження. Питання прив'язаності є центральним у вивченні психологічного благополуччя та міжособистісних стосунків. Особливої важливості воно набуває у контексті ЛГБТІК-осіб, які часто стикаються з додатковими викликами, такими як дискримінація, інтерналізована гомофобія та соціальна ізоляція. Аналіз типів прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб дозволяє краще зрозуміти, як ці фактори впливають на їхнє психічне здоров'я і які стратегії можна застосувати для поліпшення їхнього благополуччя. Дослідження у цій сфері є перспективними, оскільки вони сприяють розробленню ефективних психотерапевтичних підходів та політик, спрямованих на підтримку ЛГБТІК-спільноти.

Постановка проблеми. Вивчення типів прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб є важливим через високий рівень стресу та психологічних проблем, з якими вони стикаються. Дослідження показують, що інтерналізована гомофобія, дискримінація та відсутність підтримки можуть негативно впливати на якість життя та психологічне благополуччя ЛГБТІК-осіб. З огляду на це необхідно розробити та впровадити заходи, які сприяли би зміцненню прив'язаності та покращенню міжособистісних стосунків у цій спільноті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження свідчать про значний вплив прив'язаності на психічне здоров'я та міжособистісні стосунки серед ЛГБТІК-осіб. У роботі Брюстера (2023) було встановлено, що тип прив'язаності та стрес, пов'язаний з приналежністю до ЛГБТІК-спільноти, суттєво впливають на психічне здоров'я. Дослідження Кароне (2023)

підкреслюють важливість передавання прив'язаності між поколіннями у сім'ях з ЛГБТІК-батьками. Дослідження Кітінга та Мюллера (2019) показали, що дискримінація, заснована на сексуальній орієнтації, пов'язана з симптомами ПТСР, дисоціацією, емоційною дисрегуляцією та прив'язаністю.

Також варто зазначити, що в роботах Фрост та Маєр (2009) досліджувалася внутрішня гомофобія та її вплив на якість стосунків серед лесбійок, геїв та бісексуалів. Аналіз різних типів прив'язаності серед геїв та лесбійок проводили Елізур та Мінтцер (2003), виявляючи взаємозв'язок між стилем прив'язаності та якістю стосунків.

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є аналіз типів прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб із метою виявлення впливу цих типів прив'язаності на їх психічне здоров'я та міжособистісні стосунки.

Результати

Дослідження типів прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб розкривають багатоаспектний характер цієї теми. Прив'язаність як концепція розроблена Джоном Боулбі (1988), включає такі основні типи, як безпечний, тривожний, уникливий та дезорганізований. Ці типи виявляються різною мірою серед ЛГБТІК-осіб, порівняно з гетеросексуальними, через специфічні соціальні та психологічні фактори.

Роботи Даймонда та Лукаса (2004) показують, що взаємини між однолітками серед сексуальних меншин і гетеросексуальних молодих людей мають значні відмінності, які впливають на їхнє благополуччя. Вони виявили, що ЛГБТІК-молодь часто стикається з відсутністю підтримки та дискримінацією, що може спричинити розвиток тривожного або уникливого типу прив'язаності.

© Васильченко Ольга, Конев Олександр, 2024

Дослідження Елізура та Мінцера (2003) показало, що в гомосексуальних чоловіків типи прив'язаності мають значний вплив на якість інтимних стосунків. Вони виявили, що надійний тип прив'язаності сприяє вищій якості стосунків, тоді як тривожний та уникливий типи прив'язаності пов'язані з нижчим рівнем задоволення стосунками та частішими конфліктами.

Дискримінація на основі сексуальної орієнтації асоціюється з симптомами ПТСР, дисоціацією, емоційною дисрегуляцією та небезпечною прив'язаністю серед ЛГБТІК-дорослих, які пережили травму. Це підкреслює важливість соціальної підтримки та терапії для зменшення негативних наслідків дискримінації та розвитку надійної прив'язаності (Keating, & Muller, 2019).

Курдек (2004) у своєму дослідженні порівнював співжиття одностатевих пар та гетеросексуальних одружених пар. Він виявив, що, хоча є багато схожого, існують також важливі відмінності, які впливають на типи прив'язаності та якість стосунків. Зокрема, одностатеві пари частіше стикаються з соціальною стигматизацією, що може впливати на формування тривожного типу прив'язаності.

У дослідженнях зв'язку між прив'язаністю, депресією та тривогою серед літніх ЛГБТІК-осіб виявлено, що тривожний та уникливий типи прив'язаності пов'язані з вищими рівнями депресії та тривоги, що вказує на необхідність підтримки та психотерапії для цієї групи (Martinez, & Rubin, 2016).

Мікулінцер та Шавер (2007) у своїй роботі зосередилися на структурі, динаміці та зміні прив'язаності в дорослому віці. Їхні дослідження показали, що надійна прив'язаність сприяє загальному психологічному благополуччю та стабільності у стосунках, що підтверджує важливість розвитку цього типу прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб.

Моер та Фассінгер (2003) досліджували самоприйняття та саморозкриття сексуальної орієнтації серед лесбійок, геїв та бісексуалів з точки зору прив'язаності. Вони виявили, що самоприйняття та відкритість сприяють розвитку надійної прив'язаності, що позитивно впливає на якість стосунків.

Також виявлено, що соціальна підтримка, меншинний стрес та соціальне становище значно впливають на формування прив'язаності та загальне задоволення від життя серед ЛГБТІК-осіб (Paceley et al., 2014).

Попа-Велеа та ін. (2019) дослідили зв'язок між типом прив'язаності та дискримінацією серед молодих лесбійок, геїв та бісексуалів у Румунії. Їхні результати показали, що сприйняття дискримінації пов'язане з підвищеним ризиком депресії та формуванням тривожного типу прив'язаності.

Ріггл та ін. (2010) досліджували психологічний дистрес, благополуччя та правове визнання у стосунках одностатевих пар. Вони виявили, що правове визнання та соціальна підтримка значно впливають на психологічне благополуччя та формування надійної прив'язаності.

Було виявлено, що пов'язаність зі спільнотою може зменшити негативні наслідки уникливої прив'язаності та внутрішньоінтеріоризованого гетеросексизму (Sanscartier, & MacDonald, 2019).

Сет та Алтінок (2016) у своєму теоретичному дослідженні розглядали взаємозв'язок між прив'язаністю, самоспівчуттям та внутрішньоінтеріоризованою гомофобією серед лесбійок, геїв та бісексуалів. Вони підкреслили важливість розвитку самоспівчуття для подолання негативних наслідків внутрішньої гомофобії та формування надійної прив'язаності.

Сіргі та ін. (2000) розробили метод оцінювання задоволеності мешканців громадськими послугами з точки зору якості життя. Хоча це дослідження не стосується безпосередньо ЛГБТІК-осіб, його висновки про важливість соціальної підтримки можуть бути застосовані для покращення якості життя та формування надійної прив'язаності серед ЛГБТІК-спільноти.

Тарінгер та Веллс (2000) досліджували розвиток прив'язаності серед гей- та лесбійських підлітків, підкреслюючи важливість безперервної підтримки з боку сім'ї та школи для формування надійного типу прив'язаності. Їхні висновки свідчать про те, що підтримка з боку сім'ї та школи є критично важливою для подолання викликів, з якими стикаються ЛГБТІК-підлітки.

Дослідження Брюстера, Мотилські, Чана, Берга та Кім (2023) виявили, що стрес меншини серед ЛГБТІК-осіб значно впливає на їхні типи прив'язаності та психічне здоров'я. ЛГБТІК особи часто стикаються з дискримінацією та стигматизацією, що може призводити до тривожного типу прив'язаності. Це підтверджується іншими дослідженнями, зокрема роботою Кітінга та Мюллера (2019), які дослідили, що дискримінація на основі сексуальної орієнтації асоціюється із симптомами ПТСР, дисоціацією, емоційною дисрегуляцією та тривожним, уникливим та дезорганізованими типами прив'язаності. Такі умови можуть значно ускладнювати формування надійного типу прив'язаності. Кароне та його колеги (Carone et al., 2023) дослідили міжгенераційне передавання прив'язаності у сім'ях з гомосексуальними, лесбійськими та гетеросексуальними батьками. Вони виявили, що батьки-ЛГБТІК частіше демонструють вищий рівень рефлексивного функціонування, що допомагає формувати надійний тип прив'язаності у їхніх дітей. Це може бути пов'язано з їхнім усвідомленням важливості емоційної підтримки та взаєморозуміння у родині, що, у свою чергу, знижує негативний вплив соціальної стигми.

Інше дослідження Крістіана (2020) показало, що прив'язаність у одностатевих парах має значний вплив на задоволення стосунками. Пари з надійним типом прив'язаності мали вищий рівень задоволення своїми стосунками, тоді як тривожний та уникливий типи прив'язаності були пов'язані з нижчим рівнем задоволення. Ці висновки підкреслюють важливість розвитку надійного типу прив'язаності для покращення якості стосунків серед ЛГБТІК-пар.

Дослідження Флейтас (2023) виявило, що прив'язаність також впливає на сексуальний самоконцепт серед ЛГБТІК-осіб. Вони знайшли, що надійний тип прив'язаності сприяє позитивнішому сприйняттю власної сексуальності та меншій кількості проблем з самоідентифікацією. Це підтверджується роботами Мікулінцера та Шавера (2007), які вказують на важливість надійної прив'язаності для загального психологічного благополуччя.

Було виявлено, що внутрішня гомофобія значно впливає на якість стосунків та може призводити до формування тривожного або уникливого типів прив'язаності (Frost, & Meyer, 2009). Це підтверджується дослідженням Моера та Фассінгера (2003), які показали, що самоприйняття та саморозкриття сексуальної орієнтації є ключовими факторами для розвитку здорових стосунків та надійної прив'язаності.

Роботи Тромбетта та ін. (2024) виявили, що рівень тривожної прив'язаності та уникливої передбачає рівень стресу серед гомосексуальних та лесбійських осіб в Італії. Це підтверджує важливість психологічної підтримки та терапії для зниження тривожності та розвитку надійної прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб.

Дослідження Лазаревича та ін. (2016) вказують на важливість економічного благополуччя, сімейної підтримки та залучення до спільноти для підвищення життєвого задоволення серед ЛГБТІК-дорослих. Вони виявили, що ці фактори можуть значно впливати на формування надійної прив'язаності та загальне психологічне благополуччя.

Отже, результати досліджень свідчать про те, що типи прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб формуються під впливом комплексних факторів, включаючи стрес меншини, дискримінацію, соціальну підтримку та міжособистісні взаємодії. Надійний тип прив'язаності є важливим для ментального здоров'я та задоволення стосунками, тоді як тривожний та уникливий типи можуть призводити до негативних наслідків. Подальші дослідження та практичні заходи слід спрямувати на створення сприятливих умов для розвитку надійної прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб.

Дискусія і висновки

На підставі аналізу наукової літератури встановлено, що типи прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб формуються під впливом стресу меншини, дискримінації, соціальної підтримки та міжособистісних взаємодій. Результати дослідження підтверджують висновки інших авторів, зокрема Даймонда та Лукаса (2004), що взаємини з однолітками значно впливають на благополуччя ЛГБТІК-молоді. Дослідження Елізура та Мінтцера (2003) показують, що тип прив'язаності є ключовим фактором якості інтимних стосунків серед гомосексуальних чоловіків. Кітінг та Мюллер (2019) підкреслюють важливість соціальної підтримки для зниження негативних наслідків дискримінації, що підтверджується нашими висновками.

Практичне значення дослідження полягає у визнанні необхідності розробити програми підтримки для ЛГБТІК-осіб, спрямованих на зміцнення надійного типу прив'язаності через терапію та соціальну підтримку. Перспективи подальших наукових досліджень полягають у визначенні найбільш ефективних методик для зменшення негативного впливу дискримінації та розвитку надійного типу прив'язаності серед ЛГБТІК-осіб.

Внесок авторів: Ольга Васильченко – аналіз джерел, підготовка огляду літератури та теоретичних засад дослідження – перегляд і редагування; Олександр Конев – аналіз джерел, підготовка огляду літератури та теоретичних засад дослідження – написання – оригінальна чернетка.

Список використаних джерел

- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. Basic books.
- Brewster, M. E., Motulsky, W., Chan, A., Berg, E., & Kim, V. (2023). Romantic attachment, LGB minority stress, and mental health. *Sexual and Gender Diversity in Social Services*, 37(1), 52–73. <https://doi.org/10.1080/10538720.2023.2286367>
- Carone, N., Mirabella, M., Innocenzi, E., Quintigliano, M., Antonucci, C., Manzi, D., ... Lingiardi, V. (2023). The intergenerational transmission of attachment during middle childhood in lesbian, gay, and heterosexual parent families through assisted reproduction: The mediating role of reflective functioning. *Attachment & Human Development*, 1–27. <https://doi.org/10.1080/14616734.2023.2292053>
- Christian, E. (2020). *Attachment styles and relationship satisfaction among same-sex couples: A closer look using qualitative and quantitative approaches* [Unpublished Doctoral dissertation]. California Lutheran University.
- Diamond, L. M., & Lucas, S. (2004). Sexual-minority and heterosexual youths' peer relationships: Experiences, expectations, and implications for well-being. *Journal of Research on Adolescence*, 14(3), 313–340.
- Elizur, Y., & Mintzer, A. (2003). Gay males' intimate relationships: Attachment style and relationship quality. *Personal Relationships*, 10(3), 411–435. <https://doi.org/10.1111/1475-6811.00057>
- Fleitas, K. M. (2023). *Affectionately attached: The impact of attachment styles on sexual self-concept among adults who identify as LGBTGEQIAP+* [Doctoral dissertation, James Madison University]. <https://commons.lib.jmu.edu/diss202029/124/>
- Frost, D. M., & Meyer, I. H. (2009). Internalized homophobia and relationship quality among lesbians, gay men, and bisexuals. *Journal of Counseling Psychology*, 56(1), 97–109. <https://doi.org/10.1037/a0012844>

Keating, L., & Muller, R. T. (2019). LGBTQ+ based discrimination is associated with PTSD symptoms, dissociation, emotion dysregulation, and attachment insecurity among LGBTQ+ adults who have experienced trauma. *Journal of Trauma & Dissociation*, 21(1), 124–141. <https://doi.org/10.1080/15299732.2019.1675222>

Kurdek, L. A. (2004). Are gay and lesbian cohabiting couples really different from heterosexual married couples? *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 880–900.

Lazarevic, V., Holman, E. G., Oswald, R. F., & Kramer, K. Z. (2016). Relations between economic well-being, family support, community attachment, and life satisfaction among LGBQ adults. *Journal of Family and Economic Issues*, 37, 594–606. <https://doi.org/10.1007/s10834-015-9464-1>

Martinez, J., & Rubin, N. (2016). *Examining the complex relationship between attachment, depression and anxiety in the lesbian, gay, bisexual, and transgender elderly compared to heterosexual cisgender elders* [Unpublished Master's thesis]. Brenau University.

Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. Guilford Publications.

Mohr, J. J., & Fassinger, R. E. (2003). Self-acceptance and self-disclosure of sexual orientation in lesbian, gay, and bisexual adults: An attachment perspective. *Journal of Counseling Psychology*, 50(4), 482–485. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.50.4.482>

Paceley, M. S., Oswald, R. F., & Hardesty, J. L. (2014). Factors associated with involvement in nonmetropolitan LGBTQ organizations: Proximity? Generativity? Minority Stress? Social Location? *Journal of Homosexuality*, 61(10), 1481–1500. <https://doi.org/10.1080/00918369.2014.928582>

Popa-Velea, O., Diaconescu, L. V., Ion, F. A., Ștefancu, D., & Trușescu, C. (2019). Attachment style and perceived discrimination: Associations with depression among young lesbian, gay, and bisexual Romanian adults. *Journal of Social and Personal Relationships*, 36(10), 3259–3272. <https://doi.org/10.1177/0265407518815775>

Riggle, E. D. B., Rostosky, S. S., & Horne, S. G. (2010). Psychological distress, well-being, and legal recognition in same-sex couple relationships. *Journal of Family Psychology*, 24(1), 82–86. <https://doi.org/10.1037/a0017942>

Sanscartier, S., & MacDonald, G. (2019). Healing through community connection? Modeling links between attachment avoidance, connectedness to the LGBTQ+ community, and internalized heterosexism. *Journal of Counseling Psychology*, 66(5), 564–576.

Set, Z., & Altinok, A. (2016). In lesbian, gay and bisexual individuals: Attachment, self-compassion and internalized homophobia: A theoretical study. *Journal of Cognitive Behavioral Psychotherapies and Research*, 5(3), 135–144. <https://doi.org/10.5455/JCBPR.239260>

Sirgy, M. J., Rahtz, D. R., Cicic, M., & Underwood, R. (2000). A method for assessing residents' satisfaction with community-based services: A quality-of-life perspective. *Social Indicators Research*, 49(3), 279–316. <https://doi.org/10.1023/A:1006990718673>

Tharinger, D., & Wells, G. (2000). An attachment perspective on the developmental challenges of gay and lesbian adolescents: The need for continuity of caregiving from family and schools. *School Psychology Review*, 29(2), 158–172. <https://doi.org/10.1080/02796015.2000.12086004>

Trombetta, T., Paradiso, M. N., & Santoniccolo, F. (2024). The role of attachment anxiety and avoidance in predicting proximal minority stressors among gay and lesbian people in Italy. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 21(6), Article 655. <https://doi.org/10.3390/ijerph21060655>

References

- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. Basic books.
- Brewster, M. E., Motulsky, W., Chan, A., Berg, E., & Kim, V. (2023). Romantic attachment, LGB minority stress, and mental health. *Sexual and Gender Diversity in Social Services*, 37(1), 52–73. <https://doi.org/10.1080/10538720.2023.2286367>
- Carone, N., Mirabella, M., Innocenzi, E., Quintigliano, M., Antonucci, C., Manzi, D., ... Lingiardi, V. (2023). The intergenerational transmission of attachment during middle childhood in lesbian, gay, and heterosexual parent families through assisted reproduction: The mediating role of reflective functioning. *Attachment & Human Development*, 1–27. <https://doi.org/10.1080/14616734.2023.2292053>
- Christian, E. (2020). *Attachment styles and relationship satisfaction among same-sex couples: A closer look using qualitative and quantitative approaches* [Unpublished Doctoral dissertation]. California Lutheran University.
- Diamond, L. M., & Lucas, S. (2004). Sexual-minority and heterosexual youths' peer relationships: Experiences, expectations, and implications for well-being. *Journal of Research on Adolescence*, 14(3), 313–340.
- Elizur, Y., & Mintzer, A. (2003). Gay males' intimate relationships: Attachment style and relationship quality. *Personal Relationships*, 10(3), 411–435. <https://doi.org/10.1111/1475-6811.00057>
- Fleitas, K. M. (2023). *Affectionately attached: The impact of attachment styles on sexual self-concept among adults who identify as LGBTGEQIAP+* [Doctoral dissertation, James Madison University]. <https://commons.lib.jmu.edu/diss202029/124/>
- Frost, D. M., & Meyer, I. H. (2009). Internalized homophobia and relationship quality among lesbians, gay men, and bisexuals. *Journal of Counseling Psychology*, 56(1), 97–109. <https://doi.org/10.1037/a0012844>

Keating, L., & Muller, R. T. (2019). LGBTQ+ based discrimination is associated with PTSD symptoms, dissociation, emotion dysregulation, and attachment insecurity among LGBTQ+ adults who have experienced trauma. *Journal of Trauma & Dissociation*, 21(1), 124–141. <https://doi.org/10.1080/15299732.2019.1675222>

Kurdek, L. A. (2004). Are gay and lesbian cohabiting couples really different from heterosexual married couples? *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 880–900.

Lazarevic, V., Holman, E. G., Oswald, R. F., & Kramer, K. Z. (2016). Relations between economic well-being, family support, community attachment, and life satisfaction among LGBQ adults. *Journal of Family and Economic Issues*, 37, 594–606. <https://doi.org/10.1007/s10834-015-9464-1>

Martinez, J., & Rubin, N. (2016). *Examining the complex relationship between attachment, depression and anxiety in the lesbian, gay, bisexual, and transgender elderly compared to heterosexual cisgender elders* [Unpublished Master's thesis]. Brenau University.

Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. Guilford Publications.

Mohr, J. J., & Fassinger, R. E. (2003). Self-acceptance and self-disclosure of sexual orientation in lesbian, gay, and bisexual adults: An attachment perspective. *Journal of Counseling Psychology*, 50(4), 482–485. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.50.4.482>

Paceley, M. S., Oswald, R. F., & Hardesty, J. L. (2014). Factors associated with involvement in nonmetropolitan LGBTQ organizations: Proximity? Generativity? Minority Stress? Social Location? *Journal of Homosexuality*, 61(10), 1481–1500. <https://doi.org/10.1080/00918369.2014.928582>

Popa-Velea, O., Diaconescu, L. V., Ion, F. A., Ștefancu, D., & Truțescu, C. (2019). Attachment style and perceived discrimination: Associations with depression among young lesbian, gay, and bisexual Romanian adults.

Journal of Social and Personal Relationships, 36(10), 3259–3272. <https://doi.org/10.1177/0265407518815775>

Riggle, E. D. B., Rostosky, S. S., & Horne, S. G. (2010). Psychological distress, well-being, and legal recognition in same-sex couple relationships. *Journal of Family Psychology*, 24(1), 82–86. <https://doi.org/10.1037/a0017942>

Sanscartier, S., & MacDonald, G. (2019). Healing through community connection? Modeling links between attachment avoidance, connectedness to the LGBTQ+ community, and internalized heterosexism. *Journal of Counseling Psychology*, 66(5), 564–576.

Set, Z., & Altinok, A. (2016). In lesbian, gay and bisexual individuals: Attachment, self-compassion and internalized homophobia: A theoretical study. *Journal of Cognitive Behavioral Psychotherapies and Research*, 5(3), 135–144. <https://doi.org/10.5455/JCBPR.239260>

Sirgy, M. J., Rahtz, D. R., Cicic, M., & Underwood, R. (2000). A method for assessing residents' satisfaction with community-based services: A quality-of-life perspective. *Social Indicators Research*, 49(3), 279–316. <https://doi.org/10.1023/A:1006990718673>

Tharinger, D., & Wells, G. (2000). An attachment perspective on the developmental challenges of gay and lesbian adolescents: The need for continuity of caregiving from family and schools. *School Psychology Review*, 29(2), 158–172. <https://doi.org/10.1080/02796015.2000.12086004>

Trombetta, T., Paradiso, M. N., & Santoniccolo, F. (2024). The role of attachment anxiety and avoidance in predicting proximal minority stressors among gay and lesbian people in Italy. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 21(6), Article 655. <https://doi.org/10.3390/ijerph21060655>

Отримано редакцією журналу / Received: 28.08.24
Прорецензовано / Revised: 19.11.24
Схвалено до друку / Accepted: 15.12.24

Oliha VASYLCHENKO, DSc (Psychol.), Assoc. Prof.

ORCID ID: 0000-0002-2502-8072

e-mail: olgavm@krok.edu.ua

"KROK"University, Kyiv, Ukraine

Oleksandr KONEV, PhD Student

ORCID ID: /0000-0001-8359-0250

e-mail: konev.pr@gmail.com

"KROK"University, Kyiv, Ukraine

ANALYSIS OF ATTACHMENT TYPES AMONG LGBTQ INDIVIDUALS

The analysis of attachment types among LGBTQ individuals is crucial because this group frequently faces additional challenges such as discrimination, internalized homophobia, and social isolation. These factors can significantly affect the formation of attachment types and overall mental health. Research in this area contributes to the development of effective psychotherapeutic approaches designed to support the LGBTQ community. The purpose of this study is to analyze attachment types among LGBTQ individuals to determine their impact on mental health and interpersonal relationships. This article is based on a systematic literature review.

The study found that attachment types among LGBTQ individuals differ significantly from those among heterosexual individuals due to specific social and psychological factors. Peer relationships among sexual minorities influence their well-being and the formation of attachment types. Specifically, in homosexual men, attachment types significantly affect the quality of intimate relationships, underscoring the importance of secure attachment for a satisfying interpersonal life.

Based on the analysis of scientific literature, it has been established that attachment types among LGBTQ individuals are shaped by minority stress, discrimination, social support, and interpersonal interactions. These factors can lead to the development of insecure attachment types, negatively impacting the mental health and quality of life of LGBTQ individuals. It is essential to understand that minority stress and discrimination create additional barriers to forming healthy interpersonal relationships and trust in others.

The practical significance of this study lies in the necessity to develop support programs for LGBTQ individuals that focus on strengthening secure attachment. Such programs should include individual psychotherapeutic interventions aimed at overcoming the effects of discrimination and minority stress, along with group therapy sessions that provide support and opportunities for sharing experiences among LGBTQ individuals.

Future research prospects include identifying effective methods to diminish the negative impact of discrimination and promote secure attachment among LGBTQ individuals. This encompasses both individual and group psychotherapeutic interventions that offer emotional support, foster self-regulation skills, and enhance self-esteem.

Keywords: attachment, LGBTQ, relationships, homophobia, sexual orientation.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The authors declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.